

Tárgytematika / Course Description

A közművelődés módszertana I.

AKLB_BHTM118

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Zsolnay Janka

Félév / Semester: 2024/25/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 18/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy keretében a hallgatók megismertetése a közösségi művelődés fogalmával, gyakorlatával, a művelődő közösségek típusaival, valamint a közösségi művelődés során alkalmazott módszertani repertoárral. A kurzus célja, hogy rámutasson arra, a különböző tevékenységi formákban szerzett kompetenciák és tapasztalatok kiválóan alkalmazhatók és felhasználhatók a társadalom különböző szinterein a közösségi művelődés folyamatában.

Fejlesztendő kompetenciák:

Tudás: Ismeri a közösség-szervezés módszereit, a társadalom- és gazdaság-szervezés törvényszerűségeit, a kultúra mikro- és mezotereit, illetve azok közösségi használatát, a közösségi és közösség-szervező tényezőket, a közösség-szervezés elméleti és gyakorlati ismereteit, a közösségi fejlesztés módszereit, a közösségi szakmai beavatkozás, a közösségi fejlesztés szakmai profilját.

Attitűd/magatartás: Alkalmassak a művelődési, vallási szokások és a szabadidő hasznos eltöltésének nevelői hatásainak kiszűrésére, azok közvetítésére.

Képességek: Képesek a problémák felismerésére és kezelésére. Rendelkeznek a különböző társadalmi csoportoknak a megfelelő alapokon történő társadalmi működés érdekében történő befolyásolásának és mozgósításának képességével. Emberi kapcsolataikban humánus viszonyulást, empátiát tanúsítanak. Fejlett közösség szervezői képességgel bírnak.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

-

Érintendő témakörök:

- A tantárgy céljának, módszereinek, követelményeinek ismertetése. Beszélgetés, a témához kapcsolódó korábbi ismeretek rendszerezése.
- A közösségi művelődés alapfogalmai. A művelődő közösségek formái (alkotó művelődő közösség, amatőr művészeti csoport), ezek megjelenés a hazai közművelődési intézményrendszerben.
- Az művelődő közösségek működésének sajátosságai. A csoport helyzetének, problémáinak megismerése, a megismerés módszerei. Hatékony csoportépítési, közösségépítési módszerek.
- A mentori szerep sajátosságai. Mentorkép, mentori szerepek, mentori kompetenciák. Mentorálás fajtái, módszerek és azok alkalmazása.
- A művelődő közösségek szerepe és hatása a helyi társadalomra.
- A művelődő közösségek szerepe és jelentősége a helyi értékek feltárásában. Újratanítás és a visszatanítás jelentősége.
- Közösségfeltáró, közösségfejlesztő módszerek.
- Társadalmi beágyazottság vizsgálata, tanácsadás közösségeknek.
- Közösségfejlesztés. Tankatalógus.
- Értékfeltárás a faluséta módszerével.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tematikában nem szereplő, de a félév során esetlegesen – a tantárgyhoz kapcsolódó szakmai napokon/kirándulásokon való részvétel kötelező -. Az össz hiányzási óraszám 3, ezen felüli hiányzásnál az aláírás megtagadásra kerül. Az órán katalógus készül.

A félév vizsgával zárul tételsor alapján + egy művelődő közösség bemutatása.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Beke Pál – Deme Tamás (szerk.) (2003): Szabadművelődéstől a közösségi művelődésig, Budapest, Széphalom Könyvműhely

Beke Pál (szerk.) (2010): Saját művelődési otthonunk. Komárom, Civil Közösségi Házak Magyarországi Egyesülete <http://mek.oszk.hu/09400/09417/09417.pdf>

Jantyk Zsolt – Angyal László – Zámboi Péter – Czibere Ágnes – Beke Márton – Ditzendy Károly Arisztid (2012): Közös jövőnk. Vitairat a közösségi művelődés megújításának stratégiájáról. Debrecen, Méliusz Juhász Péter Megyei Művelődési Könyvtár és Központ.

Juhász Erika (2016): A felnőttek képzése és művelődése egykor és ma Magyarországon. Debrecen, Csokonai Kiadó 126-140. o. <http://mek.oszk.hu/16200/16283/>

Márkus Edina – Pete Nikoletta (2018). Civil ismeretek a közösségi művelődésben. Budapest, NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. <https://kozossegi-muvelodes.hu/tudastar/tudastar-a-kozossegi-muvelodesben/>

Rothman, Jack (2002): A közösségi beavatkozás megközelítései. Budapest, Közösségfejlesztők Egyesülete

Trencsényi Imre (2015): Közösség - művelődés - közösségi művelődés. Budapest, Fapados Kiadó

Faluséta filmek

Jogszabályok:

- 1997. évi CXL. törvény, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről,
- 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szinterek követelményeiről
- 20/1992. (I. 28.) Korm. rendelet a helyi önkormányzatok egyes szerveinek és a köztársasági megbízottaknak a közművelődési, közgyűjteményi, művészeti, továbbá más kulturális tevékenységekkel kapcsolatos államigazgatási feladat és hatásköréről
- 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére;
- 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről;
- 2/1993. (I. 30.) MKM rendelet az egyes kulturális közalkalmazotti munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételekről;
- 8/1996. (VII. 25.) MKM rendelet a Magyar Köztársaság címerének a művelődési és közoktatási miniszter ágazati irányítása alá tartozó kulturális intézmények általi használatáról;
- 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról;
- 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet a helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltségnövelő támogatásáról;
- 25/2007. (IV. 24.) OKM rendelet a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet módosításáról
- 19/2010. (IV. 23.) OKM rendelet a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL